# ACORD ÎNTRE GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA ŞI GUVERNUL REPUBLICII FRANCEZE ÎN DOMENIUL SECURITĂŢII SOCIALE

Guvernul Republicii Moldova şi Guvernul Republicii Franceze, denumite în continuare „Părţile contractante",

Dorind să reglementeze şi să dezvolte relaţiile dintre cele două state în domeniul securităţii sociale,

Au convenit următoarele:

## Partea I – Dispoziţii generale

### Articolul 1
### Definiţii

1. În sensul prezentului Acord:

a) Termenul „teritoriu" desemnează:

- În Republica Moldova, teritoriul delimitat de frontierele existente în care se aplică legislaţia naţională;
- În Republica Franceză, teritoriul metropolitan şi următoarele teritorii de peste mări: Guadelupa, Guyana Franceză, Martinica, La Réunion, Saint-Martin şi Saint-Barthélemy. Partea franceză va notifica Părţii moldave, pe canale diplomatice, orice modificare a acestei liste;

b) Termenul „legislaţie" desemnează, pentru fiecare Parte contractantă, toate dispoziţiile constituţionale, legile, regulamentele şi alte acte normative, precum şi toate celelalte măsuri de punere în aplicare, în vigoare pe teritoriul său respectiv şi care se referă la domeniile securităţii sociale prevăzute la articolul 2 alineatul 1 din prezentul Acord;

c) Expresia „autoritate competentă" desemnează:

- în ceea ce priveşte Republica Moldova, ministerele responsabile de aplicarea în Republica Moldova a legislaţiei în domeniul securităţii sociale prevăzute la articolul 2 alineatul 1 din prezentul Acord;
- în ceea ce priveşte Franţa, ministerele responsabile de aplicarea în Franţa a legislaţiei în domeniul securităţii sociale prevăzute la articolul 2 alineatul 1 din prezentul Acord;

d) Expresia „instituție competentă" desemnează instituția responsabilă pentru aplicarea legislației în domeniul securității sociale pe teritoriul fiecărei Părți contractante;

e) Expresia „organism de legătură" desemnează organismul desemnat de autoritatea competentă a fiecărei Părți contractante pentru a îndeplini funcțiile de coordonare, informare și asistență, pentru aplicarea prezentului Acord, între instituțiile competente ale celor două Părți contractante care sunt responsabile pentru aplicarea prezentului Acord și în informarea persoanelor interesate cu privire la drepturile și obligațiile care decurg din acesta;

f) Termenul „lucrător salariat" desemnează orice persoană care are o relație de subordonare și dependență față de un angajator, precum și orice persoană considerată ca atare de legislația aplicabilă în temeiul prezentului Acord;

g) Termenul „lucrător independent" desemnează orice persoană care exercită pe cont propriu o activitate din care obține venituri și orice persoană considerată ca atare de legislația aplicabilă în temeiul prezentului Acord;

h) Termenul „funcționar public" desemnează orice persoană considerată în calitate de funcționar public sau având un statut echivalent, de către statul de care aparține administrația care o angajează;

i) Termenul „prestații" desemnează toate pensiile sau prestațiile în bani, inclusiv toate suplimentele și majorările prevăzute de legislațiile desemnate la articolul 2 alineatul 1 din prezentul Acord;

j) Termenul „reședință" desemnează locul în care o persoană își are reședința obișnuită;

k) Termenul „perioadă de asigurare" desemnează stagiul de cotizare sau de asigurare recunoscute ca atare în temeiul legislației Părții contractante în temeiul căreia au fost efectuate stagiile respective, precum și orice stagiu asimilat unui stagiu de cotizare sau de asigurare în temeiul legislației respective;

l) Termenul „cumul de prestații de același tip" desemnează toate cumulurile de prestații pentru limită de vârstă, orfani și urmași calculate sau acordate pe baza perioadelor de asigurare realizate de aceeași persoană;

m) Termenul „membri de familie" desemnează persoanele definite sau recunoscute ca membri de familie de către legislația Părții contractante în temeiul căreia sunt acordate prestațiile.

2. Ceilalți termeni și expresii utilizate în prezentul Acord au sensul care le este dat de legislația aplicată de fiecare Parte contractantă.

**Articolul 2**
**Domeniul material de aplicare**

1. Prezentul Acord se aplică:

a) Pentru Republica Moldova, legislației privind:
i. pensiile pentru limită de vârstă;
ii. pensiile de urmaș;
iii. pensiile de dizabilitate cauzate de o boală obișnuită;

b) Pentru Republica Franceză, legislației care stabilește organizarea generală a sistemelor de securitate socială menționate mai jos, în măsura în care se referă la asigurarea în vederea obținerii pensiei pentru limită de vârstă, inclusiv pensiile de urmași și de orfani, privind:
- salariații care exercită profesii neagricole;
- salariații care exercită profesii agricole;
- lucrătorii independenți care exercită profesii neagricole, cu excepția dispozițiilor referitoare la sistemele de pensii suplimentare;
- lucrătorii independenți care exercită profesii agricole;
- salariații care se încadrează într-un sistem de pensii speciale, cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul Acord;

2. Dispozițiile alineatului 1 din prezentul articol nu sunt aplicabile:

a) Pentru Republica Moldova, alocațiilor sociale, alocațiilor de stat, pensiilor pentru vechime în muncă și pensiilor speciale acordate anumitor categorii de cetățeni în conformitate cu legislația Republicii Moldova.

b) Pentru Republica Franceză, prestațiilor necontributive și asigurărilor voluntare în vederea obținerii pensiei pentru limită de vârstă prevăzute de legislația franceză.

3. Prezentul Acord se aplică, de asemenea, tuturor actelor legislative sau normative care modifică, completează sau codifică legislația menționată la alineatul 1 din prezentul articol.

4. Prezentul Acord se aplică oricărei legislații a unei Părți contractante care extinde sistemele existente la noi categorii de beneficiari, cu excepția cazului în care Partea respectivă informează cealaltă Parte contractantă, în termen de șase luni de la publicarea oficială a legislației respective, că nu dorește ca Acordul să se aplice acestei noi categorii de beneficiari.

5. Prezentul Acord nu se aplică actelor legislative care acoperă o nouă ramură a securității sociale, cu excepția cazului în care s-a încheiat un acord în acest sens între autoritățile competente ale Părților contractante.

6. Prezentul Acord nu se aplică prestațiilor de asistență socială sau indemnizațiilor acordate victimelor de război.

**Articolul 3**
**Domeniul personal de aplicare**

Prezentul Acord se aplică:

1. Persoanelor, indiferent de cetățenia lor, care sunt sau au fost supuse legislației oricăreia dintre Părțile contractante;

2. Membrilor familiilor acestora și urmașilor persoanelor menționate la alineatul 1.

**Articolul 4**
**Egalitatea de tratament**

Persoanele menționate la articolul 3 din prezentul Acord beneficiază de aceleași drepturi și sunt supuse acelorași obligații, conform legislației uneia sau alteia dintre Părțile contractante, ca și cetățenii Părții contractante respective.

**Articolul 5**
**Exportul prestațiilor**

Dacă prezentul Acord nu dispune altfel, pensiile sau indemnizațiile acordate în temeiul prezentului Acord nu fac obiectul niciunei micșorări, modificări, suspendări sau sistări din cauza faptului că beneficiarul se află sau își are reședința pe teritoriul celeilalte Părți sau al unui stat terț.

**Articolul 6**
**Clauză privind micșorarea, suspendarea sau sistarea**

1. Clauzele care prevăd micșorarea, suspendarea sau sistarea prestațiilor în temeiul legislației oricăreia dintre Părțile contractante, în caz de cumul al unei prestații cu alte prestații sau cu alte venituri obținute din exercitarea unei activități profesionale, se aplică beneficiarului, chiar și în cazul prestațiilor dobândite în temeiul legislației celeilalte Părți contractante sau în cazul veniturilor obținute sau al unei activități profesionale exercitate pe teritoriul celeilalte Părți contractante.

2. Totuși, această dispoziție nu se aplică prestațiilor de aceeași natură calculate în conformitate cu dispozițiile articolului 17.

## Partea II – Dispozitii referitoare la legislatia aplicabilă

### Articolul 7
### Reguli generale

1. Dacă prezentul Acord nu prevede altfel, lucrătorul salariat sau independent care exercită o activitate pe teritoriul uneia dintre Părțile contractante este supus exclusiv legislației acestei Părți contractante, chiar dacă își are reședința pe teritoriul celeilalte Părți contractante.

2. Funcționarii publici sunt supuși legislației Părții contractante căreia îi este supusă administrația care îi angajează:

Membrii de familie ai lucrătorului, cu excepția cazului în care sunt ei înșiși lucrători salariați sau independenți, sunt supuși numai legislației aplicabile lucrătorului în aplicarea Părții II din prezentul Acord.

### Articolul 8
### Lucrătorii detașați

1. O persoană care exercită o activitate salarizată pe teritoriul uneia dintre Părțile contractante, în serviciul unui angajator care își desfășoară în mod normal activitatea pe acest teritoriu, și care este detașată de acest angajator pentru a desfășura o activitate în serviciul acestuia pe teritoriul celeilalte Părți contractante, rămâne supusă legislației primei Părți contractante pe durata acestei activități, cu condiția ca durata previzibilă a acestei activități să nu depășească douăzeci și patru de luni, inclusiv durata concediilor.

2. O persoană care exercită în mod obișnuit o activitate independentă pe teritoriul uneia dintre Părțile contractante și care pleacă pentru a efectua o activitate identică cu cea pe care o exercită în mod obișnuit pe cont propriu pe teritoriul celeilalte Părți contractante rămâne supusă legislației primei Părți contractante, cu condiția ca durata previzibilă a acestei activități să nu depășească douăsprezece luni.

3. În cazul în care durata activității profesionale se prelungește, din cauza unor circumstanțe imprevizibile justificate în mod corespunzător, dincolo de duratele menționate la alineatul 2 din prezentul articol, legislația Primei părți contractante continuă să se aplice până la finalizarea acestei activități, cu condiția ca instituția competentă a Părții contractante de pe teritoriul căreia persoana este detașată sau s-a deplasat pentru a efectua activitatea respectivă să își fi dat acordul. Cu toate acestea, un astfel de acord nu poate fi dat pentru o perioadă

suplimentară mai mare de douăsprezece luni. Acesta trebuie să fie solicitat înainte de expirarea perioadei inițiale de detașare.

4. Cu excepția cazurilor speciale care trebuie să fie autorizate de comun acord de către autoritățile sau instituțiile competente ale celor două Părți contractante, nu este permisă detașarea unui lucrător, în sensul prezentului articol, pentru a înlocui un alt lucrător care și-a încheiat detașarea.

**Articolul 9**
**Personalul din transportul rutier sau feroviar sau personalul navigant al unei companii de transport internațional**

1. Persoana care face parte din personalul din transportul rutier sau feroviar sau personalul navigant al unei companii de transport internațional cu sediul pe teritoriul uneia dintre Părțile contractante și care efectuează, în serviciul altuia sau pe cont propriu, transporturi internaționale de călători sau de mărfuri pe cale ferată, rutieră, aeriană sau fluvială este supusă legislației Părții contractante respective.

2. Cu toate acestea, în cazul în care persoana este angajată de o sucursală sau de o reprezentanță permanentă pe care o are compania menționată, aceasta este supusă numai legislației Părții contractante pe teritoriul căreia se află această sucursală sau reprezentanță permanentă.

3. Cu toate acestea, o persoană care exercită o activitate salarizată în mod preponderent pe teritoriul Părții contractante în care își are reședința este supusă legislației acestei Părți, chiar dacă întreprinderea care o angajează nu are un sediu social, o sucursală sau o reprezentanță permanentă pe teritoriul respectiv.

**Articolul 10**
**Echipajul navelor**

1. Persoana care exercită o activitate profesională la bordul unei nave maritime sub pavilionul uneia dintre Părțile contractante este supusă legislației respectivei Părți contractante.

2. O persoană care nu face parte din echipajul navei și care desfășoară o activitate profesională într-un port sau în apele teritoriale ale uneia dintre Părțile contractante, efectuează sau supraveghează lucrări de încărcare, descărcare și reparare la bordul unei nave sub pavilionul celeilalte Părți contractante, este supusă legislației Părții contractante pe teritoriul căreia se află portul sau apele teritoriale.

**Articolul 11**
**Persoanele angajate de stat, membrii și angajații misiunilor diplomatice și ai oficiilor consulare**

1. Membrii misiunilor diplomatice și oficiilor consulare trimiși pe teritoriul celeilalte Părți contractante sunt supuși legislației Statului de angajare.

2. Personalul administrativ, tehnic și de serviciu al misiunii diplomatice sau al oficiului consular, precum și angajații în serviciul personal al membrilor misiunilor diplomatice și ai oficiilor consulare recrutați pe plan local sunt supuși legislației Părții contractante pe teritoriul căreia sunt angajați, iar misiunea diplomatică sau oficiul consular, precum și membrii acestora care angajează astfel de persoane, sunt obligați să respecte legislația Părții contractante căreia îi sunt supuși angajatorii.

3. Funcționarii publici și personalul asimilat trimiși pe teritoriul celeilalte Părți contractante rămân supuși legislației Părții contractante de care aparține administrația care îi angajează.

**Articolul 12**
**Excepții**

Autoritățile competente ale Părților contractante pot prevedea, de comun acord, excepții de la dispozițiile articolelor 7-11 din prezentul Acord, cu privire la orice persoană sau categorii de persoane.

**Partea III – Dispoziții privind prestațiile pentru limită de vârstă, de urmas si pensia de dizabilitate cauzată de boală obișnuită**

**Capitolul 1 Dispoziții comune**

**Articolul 13**
**Tratarea similară a faptelor**

În cazul în care, conform legislației uneia dintre Părțile contractante, exercitarea dreptului la o prestație este condiționată de apariția unui anumit eveniment, stare de fapt sau situație, apariția evenimentului, stării de fapt sau situației respective pe teritoriul celeilalte Părți contractante este tratată în același mod ca și apariția aceluiași eveniment sau stare de fapt pe teritoriul instituției competente.

## Articolul 14
## Totalizarea perioadelor

1. În cazul în care legislația unei Părți contractante condiționează dobândirea, menținerea sau recuperarea dreptului la prestații, de îndeplinirea unor perioade de asigurare sau de muncă, instituția competentă a respectivei Părți contractante ia în considerare, de asemenea, perioadele de asigurare sau de muncă îndeplinite în temeiul legislației celeilalte Părți contractante, în măsura în care aceste perioade nu se suprapun:
- pentru Partea moldavă, dacă este necesar, pentru dobândirea dreptului la prestații,
- pentru Partea franceză, pentru deschiderea și calcularea dreptului la prestații.

2. În cazul în care legislația uneia dintre Părțile contractante condiționează acordarea anumitor prestații pentru limita de vârstă sau de urmaș de faptul că perioadele de asigurare au fost realizate exclusiv într-o anumită activitate salarizată sau independentă, sau într-o profesie supusă unui regim special aplicabil lucrătorilor salariați sau independenți, instituția competentă a Părții respective nu ia în considerare perioadele realizate sub legislația celeilalte Părți contractante decât dacă acestea au fost realizate în cadrul unui regim similar sau, în lipsa acestuia, în aceeași profesie sau, după caz, în cadrul aceleiași activități salarizate sau independente.

3. Perioadele de asigurare realizate în cadrul unui regim special al uneia dintre Părțile contractante sunt luate în considerare în cadrul sistemul public de pensii al celeilalte Părți pentru dobândirea dreptului la prestații, cu condiția ca persoana în cauză să fi fost altfel afiliată la acest sistem, chiar dacă aceste perioade au fost deja luate în considerare de această din urmă Parte în cadrul unui sistem de pensii prevăzut la alineatul (2).

4. Perioadele de asigurare realizate într-un stat terț legat de Părțile contractante printr-un acord de securitate socială care prevede totalizarea perioadelor de asigurare sunt luate în considerare, cu condiția ca acestea să nu se suprapună cu perioadele de asigurare realizate în vreunul dintre statele Părților contractante. Sunt luate în considerare numai perioadele care pot determina totalizarea în temeiul acordului dintre una dintre Părțile contractante și statul terț.

5. Dacă legislația unei Părți contractante condiționează dreptul la prestații de faptul că persoana asigurată sau, în cazul unei prestații de urmaș, persoana decedată, trebuie să fi fost supusă acestei legislații în momentul în care s-a realizat riscul, această condiție fiind considerată îndeplinită dacă persoana în cauză sau persoana decedată, după caz, este supusă în momentul respectiv legislației celeilalte Părți contractante sau, în lipsa acesteia, dacă persoana în cauză sau urmașul are dreptul să solicite prestații corespunzătoare conform legislației celeilalte Părți contractante.

## Articolul 15
## Calcularea prestațiilor

I. Dacă o persoană a fost supusă succesiv sau alternativ legislațiilor ambelor Părți contractante, instituția competentă a fiecărei Părți contractante stabilește, în conformitate cu propria legislație, dacă persoana respectivă sau supraviețuitorii acesteia au dreptul la prestații, ținând cont de dispozițiile articolului 14.

II. Pentru partea moldavă:

1. Dacă persoana în cauză îndeplinește condițiile prevăzute la alineatul I din prezentul articol în temeiul legislației moldave, fără aplicarea articolului 14, instituția competentă a Republicii Moldova calculează prestațiile numai pe baza perioadelor realizate în temeiul legislației pe care o aplică.

2. Dacă persoana în cauză îndeplinește condițiile prevăzute la alineatul I din prezentul articol în temeiul legislației moldave numai prin aplicarea articolului 14, instituția competentă a Republicii Moldova calculează prestațiile după cum urmează:

a) Instituția competentă calculează cuantumul teoretic al prestației datorate ca și cum toate perioadele ar fi fost realizate în conformitate cu legislația aplicată de instituția respectivă;

b) Instituția competentă calculează apoi cuantumul efectiv al prestației datorate persoanei în cauză pe baza cuantumului teoretic calculat în conformitate cu dispozițiile literei a) din prezentul alineat, după caz, proporțional cu durata perioadelor realizate în temeiul legislației pe care o aplică, în raport cu durata totală a perioadelor realizate în temeiul legislațiilor celor două Părți contractante și, dacă este necesar, a celor realizate într-o țară terță în temeiul articolului 14 alineatul 4.

III. Pentru partea franceză:

1. În cazul în care persoana îndeplinește condițiile cerute de legislația franceză pentru a avea dreptul la prestații fără a fi necesar să se procedeze la totalizare, instituția competentă franceză calculează direct cuantumul prestației pe baza perioadelor de asigurare realizate numai în conformitate cu legislația franceză. Această instituție calculează, de asemenea, cuantumul prestației care ar fi obținut prin aplicarea regulilor prevăzute la alineatul 2. Se ia în considerare numai cuantumul cel mai mare.

2. În conformitate cu articolul 14 din prezentul Acord, se aplică următoarele reguli:

a) instituția franceză competentă calculează cuantumul teoretic al prestației care ar fi datorată dacă toate perioadele de asigurare realizate conform legislației celor două Părți contractante sau a unui stat terț ar fi fost realizate numai în conformitate cu legislația pe care o aplică;

b) instituția respectivă calculează apoi cuantumul datorat, pe baza cuantumului precizat la litera a), proporțional cu durata perioadelor de asigurare realizate numai în baza legislației sale în raport cu durata tuturor perioadelor de asigurare înregistrate în conformitate cu dispozițiile literei a).

c) dacă durata totală a perioadelor realizate conform legislației ambelor Părți contractante depășește durata maximă prevăzută de legislația uneia dintre Părțile contractante, se ia în considerare numai această durată maximă.

**Articolul 16**
**Efectul introducerii unei cereri de prestații**

Din momentul în care este deschis dreptul la prestații în temeiul legislațiilor ambelor Părți contractante și a fost introdusă o cerere de pensie, aceasta este acordată în temeiul ambelor legislații, cu excepția cazului în care persoana respectivă solicită în mod expres ca acordarea prestației în temeiul uneia sau alteia dintre legislațiile în cauză să fie amânată.

**Articolul 17**
**Perioadă de asigurare mai mică de un an**

1. În cazul în care durata totală a perioadelor de asigurare realizate în conformitatea cu legislația uneia dintre Părțile contractante nu depășește un an, instituția competentă a Părții respective nu este obligată să recurgă la totalizarea prevăzută la articolul 14 pentru a acorda o pensie.

2. Totuși, dacă aceste perioade sunt suficiente pentru a conferi dreptul la o pensie în temeiul acestei legislații, pensia este în cazul acesta acordată doar pe această bază.

3. Perioadele de asigurare precizate la alineatul 1 sunt luate în considerare de instituția celeilalte Părți contractante pentru aplicarea dispozițiilor articolului 14, ca și cum aceste perioade ar fi fost realizate în temeiul legislației pe care o aplică.

## Capitolul 2 – Dispoziții speciale privind prestațiile moldave și franceze

### Articolul 18
### Pensia de dizabilitate cauzată de o boală obișnuită, conform legislației Republicii Moldova

1. O persoană care a realizat o perioadă de asigurare pe teritoriul Republicii Moldova, în cazul pierderii capacității de muncă, efectuează, pe cheltuiala sa, o evaluare medicală în instituțiile medicale de pe teritoriul reședinței sale.

2. În vederea stabilirii gradului de dizabilitate pentru a obține dreptul la o pensie de dizabilitate, persoana menționată la alineatul 1 va trimite Raportul medical și documentele aferente acestuia instituției competente din Republica Moldova.

3. Pentru determinarea dreptului la pensie se aplică dispozițiile articolului 14 și ale articolului 15 alineatele I și II din prezentul Acord.

### Articolul 19
### Alocații familiale pentru lucrătorii detașați din Franța

Lucrătorii care rămân supuși legislației franceze în temeiul articolelor 8 și 12 pot beneficia de alocații familiale franceze pentru copiii lor care îi însoțesc.

## Partea IV – Dispozitii diverse

### Articolul 20
### Măsuri administrative și de cooperare

1. Autoritățile competente ale celor două Părți contractante stabilesc printr-un Aranjament administrativ măsurile administrative necesare pentru aplicarea prezentului Acord.

2. Autoritățile competente ale celor două Părți contractante își comunică reciproc, în cel mai scurt timp posibil, toate informațiile privind măsurile luate pentru aplicarea prezentului Acord sau modificările legislației lor naționale, în măsura în care aceste modificări afectează aplicarea prezentului Acord.

3. Autoritățile competente ale celor două Părți contractante desemnează organisme de legătură responsabile de asigurarea aplicării corecte a prezentului Acord.

4. În scopul aplicării prezentului Acord, autoritățile și instituțiile competente ale celor două Părți contractante își vor oferi reciproc bunele practici și vor acționa cum ar face-o pentru aplicarea propriei legislații. Această asistență administrativă reciprocă este gratuită.

5. În cazul în care o persoană care își are reședința sau se află pe teritoriul unei Părți contractante a înaintat o cerere sau beneficiază de prestații în temeiul legislației celeilalte Părți contractante, și este necesar un examen medical, instituția de la locul de reședință sau de ședere a primei Părți contractante organizează o astfel de examinare dacă instituția competentă a celei de-a doua Părți contractante solicită acest lucru.

6. Procedurile de examinare medicală și administrativă a beneficiarilor prezentului Acord sunt stabilite prin Aranjamentul administrativ prevăzut la alineatul 1 din prezentul articol.

7. Orice informație referitoare la o persoană care este comunicată de o Parte contractantă celeilalte Părți contractante în conformitate cu prezentul Acord este considerată confidențială și nu poate fi utilizată decât în scopul aplicării prezentului Acord.

**Articolul 21**
**Utilizarea limbilor oficiale**

1. În scopul aplicării prezentului Acord, autoritățile și instituțiile competente ale celor două Părți contractante pot comunica direct între ele în limbile franceză sau română.

2. Nici o cerere sau document nu poate fi refuzat pe motiv că a fost redactat în limba oficială a celeilalte Părți contractante.

**Articolul 22**
**Plata prestațiilor**

Modalitățile de plată a prestațiilor în temeiul prezentului Acord sunt specificate în Aranjamentul administrativ prevăzut la articolul 20 alineatul 1 din prezentul Acord.

**Articolul 23**
**Protecția confidențialității datelor**

1. Instituțiile competente ale celor două Părți contractante sunt autorizate să își comunice reciproc, în scopul aplicării prezentului Acord, date cu caracter personal, inclusiv date referitoare la veniturile persoanelor, a căror cunoaștere este necesară instituției Părții contractante pentru aplicarea legislației de securitate socială.

2. Comunicarea de către instituția competentă a unei Părți contractante a datelor cu caracter personal este supusă legislației privind protecția datelor a respectivei Părți contractante.

3. Stocarea, prelucrarea sau difuzarea datelor cu caracter personal de către instituția competentă a Părții contractante căreia îi sunt comunicate se supune legislației privind protecția datelor a respectivei Părți contractante.

4. Datele menționate în prezentul articol nu pot fi utilizate în alte scopuri decât punerea în aplicare a legislației privind securitatea socială.

**Articolul 24**
**Cooperarea consolidată în lupta împotriva fraudei**

Pe lângă punerea în aplicare a principiilor generale ale cooperării administrative, autoritățile competente vor conveni, în cadrul unui Aranjament administrativ, asupra procedurilor prin care își vor acorda asistență reciprocă în lupta împotriva fraudei transfrontaliere legate de contribuțiile și prestațiile de securitate socială, în special în ceea ce privește reședința efectivă a persoanelor, evaluarea resurselor, calcularea contribuțiilor și cumularea prestațiilor.

**Articolul 25**
**Schimbul de date statistice**

Părțile contractante convin, în cadrul Aranjamentului administrativ prevăzut la articolul 20 alineatul 1 al prezentului Acord, asupra procedurilor de schimb de date statistice și a monitorizării acestora în cadrul aplicării dispozițiilor prezentului Acord.

**Articolul 26**
**Scutirea de taxe și de obligația de legalizare**

1. Dacă legislația uneia dintre Părțile contractante prevede că înscrisurile sau alte documente prezentate în conformitate cu legislația respectivei Părți contractante sunt scutite total sau parțial de impozite, taxe de timbru, de grefă, consulare sau administrative, această scutire se aplică înscrisurilor sau documentelor prezentate în conformitate cu legislația celeilalte Părți contractante, în temeiul prezentului Acord.

2. Toate actele și documentele care urmează a fi prezentate pentru aplicarea prezentului Acord sunt scutite de viză de legalizare de către autoritățile diplomatice și consulare.

**Articolul 27**
**Introducerea unei cereri de prestaţii sau a unei contestaţii**

1. O cerere de prestaţii introdusă în temeiul legislaţiei unei Părţi contractante este considerată ca o cerere de prestaţii similară în temeiul legislaţiei celeilalte Părţi contractante, cu excepţia cazului în care solicitantul cere în mod expres amânarea acordării unei prestaţii dobândite în temeiul legislaţiei uneia dintre Părţile contractante.

2. Data la care cererea este înaintată instituţiei competente în cauză este considerată ca fiind data înaintării cererii la instituţia competentă a celeilalte Părţi contractante.

3. Procedurile de depunere a cererii sunt specificate în Aranjamentul administrativ.

4. Contestaţiile, acţiunile sau căile de atac care ar fi trebuit să fie înaintate, în scopul aplicării legislaţiei uneia dintre Părţile contractante, într-un anumit termen unei autorităţi, instituţii sau instanţe de judecată a acestei Părţi contractante, sunt admisibile dacă sunt înaintate în acelaşi termen unei autorităţi, instituţii sau instanţe de judecată corespunzătoare a celeilalte Părţi contractante. În acest caz organismul astfel sesizat transmite fără întârziere aceste contestaţii, acţiuni sau căi de atac autorităţii, instituţiei sau instanţei de judecată a primei Părţi contractante, fie direct, fie prin intermediul organismelor de legătură ale celor două Părţi contractante.

**Articolul 28**
**Recuperarea plăţilor excedentare**

1. În cazul în care o instituţie competentă a uneia dintre Părţile contractante a acordat unui beneficiar prestaţii în bani care depăşesc suma la care avea dreptul, suma în cauză poate fi dedusă din cuantumul prestaţiei acordate de instituţia competentă a celeilalte Părţi contractante.

2. Această din urmă instituţie efectuează reţinerea în condiţiile şi limitele în care o astfel de compensare este permisă de legislaţia pe care o aplică, ca şi cum ar fi sume plătite în plus de către ea însăşi, şi transferă cuantumul astfel dedus instituţiei creditoare.

**Articolul 29**
**Procedura de executare**

1. Hotărârile cu titlu executoriu ale unei instanţe judecătoreşti a unei Părţi contractante, precum şi documentele executorii emise de către o autoritate sau instituţie a uneia dintre Părţile contractante cu privire la contribuţiile de securitate socială şi alte creanţe sunt recunoscute pe teritoriul celeilalte Părţi contractante.

2. Recunoaşterea nu poate fi refuzată decât pe motiv de incompatibilitate cu ordinea publică a Părţii contractante pe teritoriul căreia se solicită recunoaşterea hotărârii sau a documentului.

3. Hotărârile şi documentele executorii recunoscute în conformitate cu alineatul 1 din prezentul articol se execută pe teritoriul celeilalte Părţi contractante. Procedura de executare se desfăşoară în conformitate cu legislaţia Părţii contractante pe teritoriul căreia se execută hotărârea.

4. Creanţele privind contribuţiile datorate instituţiei uneia dintre Părţile contractante au, în cadrul oricărei proceduri de faliment sau de executare silită pe teritoriul celeilalte Părţi contractante, acelaşi rang ca şi creanţele echivalente de pe teritoriul respectivei Părţi contractante.

**Articolul 30**
**Reuniune de monitorizare**

O reuniune a reprezentanţilor desemnaţi de autorităţile competente ale fiecăreia dintre Părţile contractante este convocată cu scopul de a monitoriza aplicarea prezentului Acord, de a propune eventuale modificări şi de a soluţiona orice dificultăţi sau litigii legate de aplicarea acestuia. Reuniunea este convocată la cererea uneia dintre Părţi contractante.

**Partea V – Dispoziţii tranzitorii şi finale**

**Articolul 31**
**Dispoziţii tranzitorii**

1. Prezentul Acord nu deschide niciun drept la plata prestaţiilor pentru o perioadă anterioară intrării sale în vigoare.

2. Toate perioadele de asigurare realizate în baza legislaţiei unei Părţi contractante înainte de intrarea în vigoare a prezentului Acord sunt luate în considerare pentru stabilirea drepturilor deschise în conformitate cu dispoziţiile prezentului Acord.

3. Sub rezerva alineatului 1 din prezentul articol, un drept este deschis în baza prezentului Acord chiar dacă se raportează la un risc survenit înainte de data intrării sale în vigoare.

**Articolul 32**
**Revizuirea drepturilor**

1. Orice prestație care nu a fost acordată sau care a fost suspendată din cauza cetățeniei sau a locului de reședință al persoanei în cauză pe teritoriul Părții contractante, altul decât cel în care se află instituția obligată la plată, sau din cauza oricărui alt obstacol care a fost înlăturat prin prezentul Acord, este achitată sau restabilită, la cererea persoanei în cauză, începând cu data intrării în vigoare a prezentului Acord, cu excepția cazului în care drepturile acordate anterior au fost deja plătite sau dacă o rambursare a contribuțiilor a condus la pierderea tuturor drepturilor la prestații.

2. Persoanele interesate care, înainte de intrarea în vigoare a prezentului Acord, au obținut atribuirea unei pensii pot solicita revizuirea drepturilor lor în conformitate cu dispozițiile prezentului Acord. În nici un caz o astfel de revizuire nu poate avea ca efect reducerea drepturilor anterioare ale persoanelor în cauză.

**Articolul 33**
**Termenul de prescripție**

1. În cazul în care cererea menționată la articolul 32 este introdusă în termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentului Acord, drepturile deschise în temeiul dispozițiilor prezentului Acord sunt dobândite de la data la care persoana în cauză îndeplinește condițiile, dar această dată nu poate fi anterioară datei intrării în vigoare a prezentului Acord.

2. Dacă cererea menționată la articolul 32 este introdusă după termenul de un an de la data intrării în vigoare a prezentului Acord, drepturile sunt acordate de la data cererii.

**Articolul 34**
**Intrarea în vigoare**

1. Fiecare Parte notifică celeilalte Părți îndeplinirea procedurilor interne necesare pentru intrarea în vigoare a prezentului Acord.

2. Acesta intră în vigoare în prima zi a celei de-a treia luni de la data recepționării ultimei notificări.

**Articolul 35**
**Modificarea și denunțarea prezentului Acord**

1. Prezentul Acord este încheiat pe o perioadă nedeterminată.

2. Prezentul Acord poate fi modificat în cazul în care Părțile contractante decid astfel. Orice modificare intră în vigoare în conformitate cu dispozițiile articolului 34 din prezentul Acord.

3. Fiecare Parte contractantă poate denunța prezentul Acord în orice moment printr-o notificare scrisă adresată pe canale diplomatice. În acest caz, Acordul încetează să producă efecte la expirarea termenului de șase luni de la data recepționării notificării de denunțare.

4. În caz de denunțare a prezentului Acord, dispozițiile acestuia continuă să se aplice drepturilor dobândite înainte de data acestei denunțări. Părțile contractante întreprind toate măsurile corespunzătoare pentru a garanta drepturile în curs de dobândire realizate înainte de data încetării valabilității prezentului Acord.

DREPT PENTRU CARE, subsemnații, autorizați în mod corespunzător în acest sens, au semnat prezentul Acord.

Întocmit la ...Paris....., la ..10..martie..2025.. în două exemplare originale, redactate în limbile română și franceză, ambele texte fiind egal autentice.

Pentru Guvernul Republicii Moldova.

Alexei Buzu
Ministrul muncii și protecției sociale

Pentru Guvernul Republicii Franceze.

Astrid Panosyan-Bouvet
Ministru pe lângă Ministrul Muncii, Sănătății, Solidarității și Familiei, responsabil pentru Muncă și Ocuparea Forței de Muncă